

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-805

10.9.2024

Fremtind Forsikring AS

Motorvogn

Skade på ventil og ledningsnett – plutselig?

På en kjøretur begynte først gul, og deretter rød varselampe for drivverk i sikredes bil å lyse. Sikrede stoppet bilen og kontaktet veihjelp. Bilen ble kjørt til et verksted. Det ble avdekket at en intern diesellekkasje fra ventil og inn i ledningsnett hadde forårsaket skaden. Dette ble under tvil ansett som en dekningsmessig skade under kaskoforsikringen. Skaden på ventilen som var årsak til lekkasjen, og skaden på ledningsnettet ble ikke ansett dekningsmessig da dette ble ansett som svekkelse over tid og ikke en plutselig skade. Sikrede var uenig og mente at hele skaden skulle dekkes ettersom det var tegnet toppkaskodekning. Partene var også uenige om størrelsen på bonustapet. Foretaket opprettholdt sitt standpunkt om at følgeskaden var dekningsmessig under kaskovilkårene, men ikke skaden på ventil og ledningsnett, da dette ikke var en plutselig skade. Foretaket viste til at bonustapet var 10 % i henhold til vilkårene, ettersom skaden ikke var dekket som maskinskade. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert at skadene på ventil og ledningsnett var dekningsmessige. Nemnda kom videre til at foretakets bonusberegning var korrekt.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bil og spørsmål om beregning av bonus.

Sikredes bil BMX X1 2015-modell var forsikret med toppkaskoforsikring som omfattet maskinskade i pkt. 2.1.1:

Dekningen gjelder til første hovedforfall etter at kjøretøyet har blitt 10 år eller til 250 000 km. Det første som inntreffer.

Maskinskade dekker tilfeldig og plutselig skade på:

- Motor og girkasse, og elektronisk styreenhet til disse.
- Drivverk
- ...

Forsikringen hadde unntak for skader som:

- Skyldes slitasje og skader som utvikles gradvis, forhøyet oljeforbruk, varmgang, irr og fukt.

Ved erstatningsmessig skade under ansvars- eller kaskoforsikring fremgikk det at bonustap ble beregnet i henhold til tabell.

Sikrede kontaktet SOS veihjelp pga. "drivverk i rødt/stopp forsiktig" og meldte 9.3.24 skade på kjøretøyet. Sikrede ga 10.3.24 følgende forklaring:

Hei, vil å si at jeg var på kjøre tur med broren min i D (...)

Alt var fint å på vai hjem, fikk jeg første gull og deretter rødt lys drivverk stopp forsiktig. Sos kjørte bilen uten å si noen, jeg har betalt egenandel til dem og de dratt. Jeg var første gangen i D., nesten 2 timer fra sted hvor

jeg bør og med brør som kom fra S. for første gangen. Det var kaldt og jeg viste ikke hvor jeg er. Jeg ringt dere flere ganger og til slutt spør jeg har jeg rett til leiebil?! De så ja, men det var ingen. På vei hjem(i tog) spurte jeg igjen hvis jeg kan leie noe i J. eller N. og jeg fikk bilen men bare til mandag, kl 19:30

(...)

Foretaket mottok 20.3.24 takstrapport hvor kostnader for reparasjon av følgeskader ble fastsatt til kr 132 746. Taksten ble fremlagt for foretakets skadeinspektør som noterte følgende:

Følgeskade etter intern diesellekkasje fra ventil og inn i ledningsnett dekkes under kasko vilkår da vi kom frem til at det dekkes som plutselig skade av utv. påvirkning. Ventil som er skadeårsak og ledningsnett dekkes ikke da de ikke anses og være skadet plutselig. Ikko. Pga. kasko.

Sikrede mottok e-post samme dag hvor foretaket bekreftet å dekke følgeskader på kr 132 746 under kaskoforsikringen med egenandel på kr 5 500, men anførte at forsikringen ikke dekket den bakenforliggende skadeårsaken.

Sikrede var uenig og meldte saken inn til Finansklagenemnda 10.4.24. Sikrede bestred også foretakets avgjørelse om å nedjustere bonusen fra 70 % til 50 %.

Foretaket innhentet 23.4.24 utfyllende forklaring fra skadeinspektøren:

Skaden er som nevnt forårsaket av en lekkasje fra returventil og ut i ledningsnett over tid.

Til slutt har dette ført til skader på diverse sensorer, dyser, turbo og motorstyreenhet.

Vi tok en gjennomgang av taksten internt sammen med fagavdeling hos oss da skadeårsaken og ledningsnettet ikke er dekket under vilkår maskinskade. Det er ikke dekket under vilkår maskinskade da skadeårsaken ikke er en plutselig skade, men svekkelse over tid som har ført til lekkasje.

Selve problemene kunden opplever merkes ikke før dieselen kommer frem til komponentene som tar skade av lekkasjen. Vi velger derfor under tvil og dekke største delen av skaden under kasko vilkår da dieselen har skadet komponentene.

Opprinnelig takst var på kr 144 232kr ink mva og godkjent takst uten ventilen som er skadeårsak og ledningene var på på 132 746kr ink mva. Differansen på 11 486kr må da dekkes av kunde i tillegg til egenandel på 6000kr. Totalt 17 486kr.

Foretaket opprettholdt sitt standpunkt i klagesvar 26.4.24. Sikrede kommenterte 6.5.24 at det var betalt kr 6 000 i egenandel, selv om det i forsikringen stod at egenandelen var på kr 5 500. I tillegg hadde foretaket redusert bonusen til 50 %, til tross for at foretaket tidligere hadde bekreftet at dette var feil, og at bonusen skulle økes til 60 %.

Foretaket svarte 7.5.24 at det hadde utbetalt kr 500 for å rette opp egenandelen til kr 5 500 istedenfor kr 6 000.

Sikrede krever dekning for ytterligere reparasjonskostnader. Skaden oppsto plutselig på ventil og ledningsnett da han kjørte hjem fra D. Skaden må dekkes under toppkaskoforsikringen som omfatter maskinskade uten bonustap. Bonusen er redusert fra 70 % til 50 %, selv om det ved erstatningsmessig skade under kaskoforsikringen beregnes bonustap på 10 %. Sikrede har betalt kr 27 046 til verkstedet, og ikke kr 17 486 som foretaket har lagt til grunn at var sikredes andel.

Forsikringsforetaket avviser ytterligere ansvar og anfører at det ikke er fremlagt dokumentasjon som tilsier at skaden er oppstått tilfeldig og plutselig. Det følger av toppkaskoforsikringen punkt 2.1.1 høyre kolonne at maskinskadedekningen ikke omfatter maskinskade som skyldes gradvis slitasje, korrosjon eller annen tæring. Slitasjeskaden på returventil og ledningsnett kan derfor ikke anses som en maskinskade omfattet av toppforsikring punkt 2.1.1. At følgeskaden dekkes under kaskoforsikringen skyldes at kaskoforsikringen pkt. 1.1 omfatter annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning, som foretaket mener følgeskaden er.

Foretaket bestrider at bonustapet er beregnet feil. Bonustap på 10 % er i henhold til bestemmelsene om bonus i sikredes forsikringsavtale. I ny avtale gjeldende fra 15.3.24 fremgår det at bonus fortsatt er 60 %, som foretaket mener er korrekte bonus etter skaden. Bonusen blir ikke nedjustert til 50 % slik sikrede har blitt informert om tidligere.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på ventil og om bonustapet er korrekt beregnet.

Sikrede krever dekning for skade på ventil.

Sikrede har kasko- og toppkasko/maskinskadeforsikring som begge dekker "tilfeldig" og "plutselig" skade. Kravet om at skaden har inntruffet "plutselig" gjelder dermed uavhengig av hva som er skadeårsaken.

Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men ordet plutselig betyr i utgangspunktet "momentant". Det kan imidlertid også bety "over natten". Lagmannsretten la i LG-2016-148681, jf. også LH-2023-848, til grunn at plutselig betyr at "noe skjer raskt i motsetning til hendelser som utvikler seg over tid, men formuleringen sier ikke noe om hvor raskt hendelsen må utvikle seg". I LA-2020-186926 kom lagmannsretten til at "skaden – i form av frostsprengning av flis som åpnet bygningen for vanninntrengning – oppsto i løpet av noen timer og innenfor et døgn". Skaden anses da å være "plutselig", men dette angir ikke hvor lang tid som kan aksepteres før man ikke lenger regner skaden som plutselig. Langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12-13 timer er "plutselig", men ikke skader som utvikler seg over lengre tid, jf. f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-640. LH-2023-848 legger "dette til grunn" uten at spørsmålet kom på spissen i saken.

Kriteriet "plutselig" refererer etter dette til det tidspunktet skaden inntraff, og ikke til tidspunktet skaden ble oppdaget, jf. bl.a. **FinKN 2019-190**.

Sikrede har forklart at skaden oppsto plutselig da han var på vei hjem fra D. og stoppet etter at det først dukket opp gult og deretter rødt lys i bilen. Sikrede kontaktet SOS veihjelp, som kjørte bilen bort uten å gi nærmere opplysninger.

Foretakets skadeinspektør mener at returventilen har blitt gradvis svekket, og medført intern lekkasje fra ventil til drivstoff og ut i ledningsnett, som til slutt har resultert i følgeskader på diverse sensorer, dyser, turbo og motorstyreenheter. Nemnda forstår det slik at skaden på returventilen, har utviklet seg over tid, dvs. over mer enn en dag eller 12-13 timer, mens følgeskadene oppstod plutselig da diesel kom frem til komponentene som tok skade av lekkasjen. Nemnda kan ikke se at sikrede har sannsynliggjort at denne vurderingen er feil, og at skadene på ventil og ledningsnett oppstod plutselig.

Sikrede anfører at følgeskaden må dekkes av toppkaskoforsikringen som maskinskade, uten nedjustering av bonus. Foretaket har dekket følgeskaden under kaskoforsikringen med fratrekk i bonustap. Nemnda forstår foretaket slik at det regner følgeskaden som kaskoskade oppstått ved "annen tilfeldig plutselig ytre påvirkning", og at påvirkningen består av lekkasjen fra ventilen. Følgeskaden er skade på diverse sensorer, dyser, turbo og motorstyreenheter. Foretaket kan da ikke regne dette som "maskinskade", som er unntatt fra kaskodekningen.

Toppkaskoforsikringen dekker ifølge vilkårene pkt. 2.1.1 "Tilfeldige og plutselige mekanisk skade på "motor, girkasse, drivverk", og på "motorens og automatgirkassens elektroniske hovedstyreenheter og AdBlue system og som påvirker bilens funksjon". Hvis følgeskadene ikke regnes som "maskinskade" kan nemnda ikke se at den er omfattet av disse vilkårene, og en lekkasjeskade kan heller ikke regnes som "mekanisk skade". Nemnda kan derfor ikke se at

følgeskadene på komponentene faller innunder pkt.2.1.1.

Ifølge vilkårene skal det ved erstatningsmessig skade under kaskoforsikringen beregnes bonustap på 10 %. Sikrede anfører at foretaket ved en feil nedjusterte bonus fra 70 % til 50 % som følge av skaden. Sikrede har vedlagt en SMS hvor foretaket har skrevet at "av skaden ble dekket som kaskoskade gjelder bonustap iht vilkår fra 60 % til 50 % fra neste hovedforfall som var 15.3.24".

I forsikringsbevis datert 25.4.24 står imidlertid kjøretøyet oppført med "60 % bonus", og i klagesvaret fra foretaket er det oppgitt at bonusen ikke har blitt nedjustert til 50 % slik sikrede ble informert om tidligere. Dette tilsier at foretakets SMS om nedjustering av bonus til 50 % var feil, og at bonusberegningen nå er korrekt.

Sikrede anfører at hun har betalt ca. 10 000 mer enn det hun ble forespeilet, og har lagt ved kvittering. Nemnda forstår anførselen slik at den gjelder den delen av reparasjonen som foretaket ikke dekker. I så fall er dette et forhold sikrede må ta opp med verkstedet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).